

Opinieartikel Stichting Nederlanders Buiten Nederland (SNBN) in Het Financieele Dagblad,
17 juni 2024

<https://fd.nl/opinie/1519731/in-de-plannen-van-het-nieuwe-kabinet-is-er-geen-aandacht-voor-de-nederlanders-buiten-nederland>

In de plannen van het nieuwe kabinet is er geen aandacht voor de Nederlanders buiten Nederland

Eelco Keij

Vanwege bezuinigingen bij de ambtenarij zullen waarschijnlijk zo'n 30 consulaire posten – ambassades of consulaten – moeten sluiten. Zo wordt de Nederlandse overheid onbereikbaar.

Mogelijk gaan er een aantal Nederlandse ambassades en consulaten op slot. Foto: ANP / Les van Lieshout

De laatste decennia noemden voorgaande kabinetten de Nederlanders die woonachtig zijn buiten Nederland expliciet in hun coalitieakkoord. Niet alleen als herkenning en erkenning van de ongeveer 1 miljoen mede-Nederlanders, maar óók als onderdeel van nieuw te vormen beleid.

Deze verwijzing is nu weg. In het hoofdlijnenakkoord van de nieuwe coalitie PVV-VVD-NSC-BBB blijft het ijsingwekkend stil over Nederlanders buiten Nederland. Sterker nog, het akkoord spreekt zichzelf glashard tegen: hoewel het aanstaande kabinet zegt zich te willen richten op een 'betere bereikbaarheid van de overheid', gaat het straks 22% snoeien op alle beleidsdepartementen. Dat is een kleine €200 mln, iets waar juist ambassades en consulaten onder vallen. Op dit moment telt Nederland ongeveer 150 diplomatieke posten. Op basis van de aangekondigde bezuinigingen betekent dit dat er straks zo'n 30 posten moeten sluiten. Hiermee is de ironie drievoudig compleet.

Ten eerste bevinden Nederlanders buiten Nederland zich al in een ongekennde paspoortencrisis. Een nieuw paspoort aanvragen duurt sinds een jaar vaak vele weken of soms maanden langer dan gebruikelijk – als er al afspraken beschikbaar zijn om een paspoort te verlengen. En geen geldig paspoort hebben betekent méér dan 'niet op vakantie kunnen' als je niet in Nederland woont. In sommige landen wordt je bankrekening per ommegaande geblokkeerd, of moet je het land uit omdat je je verblijfsvergunning niet kunt verlengen.

'Een paspoort is niet alleen nodig voor vakanties, maar ook om een bankrekening te openen'

Online kun je geen nieuw Nederlands paspoort aanvragen. Nederlanders buiten Nederland worden daarmee gedwongen zich naar hun 'dichtstbijzijnde' consulaat te begeven. Voor

velen is dit honderden of zelfs duizenden kilometers reizen, met alle reis- en verblijfkosten van dien. Juist voor jonge gezinnen en ouderen drukt dit zwaar, want het loopt al snel in de duizenden euro's.

Het gevolg van het opheffen van consulaten wereldwijd laat zich dan ook raden: minder bereikbaarheid, hogere kosten en in bepaalde gevallen zelfs verlies van het Nederlanderschap.

Ten tweede geeft het nieuwe kabinet, in tegenstelling tot de Europese landen om ons heen, blijk van een toondoofheid waar het de positie van de internationaal gevestigde medeburgers betreft. Zo kent Portugal aparte Kamerzetels voor de Portugezen in het buitenland, mogen Fransen in het buitenland altijd een Franse bankrekening openen én behouden, en is Nederland inmiddels omringd door landen die de dubbele nationaliteit toestaan. Het missen van de tijdgeest is een kunst, en het aanstaande kabinet blijkt die te verstaan.

Ten slotte heeft de Nederlandse overheid de Nederlanders buiten Nederland ook nodig. Zij wonen en werken overal ter wereld, spreken hun talen, dragen bij aan toerisme in Nederland en ondernemen in het buitenland. Voor de internationale activiteiten en economische positie van Nederland zijn zij van onmisbaar belang.

Het aanstaande kabinet moet ook opkomen voor de ruim 1 miljoen Nederlanders buiten Nederland. Het uitwerken van het regeerakkoord is een mooie kans om hen alsnog te benoemen, en ervoor te zorgen dat de overheid écht bereikbaar blijft voor medeburgers in het buitenland.

Eelco Keij is voorzitter van Stichting Nederlanders Buiten Nederland en woonachtig in New York.

www.snb.nl